

Datum: 24 maart 2020

Onderwerp: input VNG t.b.v. debat Ontwikkelingen Coronavirus do. 26 maart

Geachte dames en heren,

Donderdag 26 maart debatteert u weer met het kabinet over de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Met dit bericht willen we u informeren over wat gemeenten doen. Het coronavirus raakt het wel en wee van iedereen: jonge en oude mensen, mensen met een kwetsbare gezondheid, en allen die om hen heen staan. Het culturele en sportieve leven ligt stil, uitgaansgelegenheden zijn gesloten. Het is stil geworden in onze straten. Samen met het rijk proberen wij het leven van al deze mensen zo draaglijk mogelijk te maken en dat geldt ook voor de talloze hulpverleners die continu in touw zijn. Samen stellen we alles in het werk de verspreiding van het virus te stoppen.

Samenwerking met het rijk

Gemeenten werken soepel en constructief met het rijk samen om hun aandeel in de aanpak van het coronavirus uit te voeren. Dat gebeurt op vele manieren, zoals:

- Door de maatregelen tegen het coronavirus derven veel **zelfstandige ondernemers**, onder wie zzp'ers, inkomsten. Het kabinet ondersteunt hen met een tijdelijke regeling (Tozo), voornamelijk tot 1 juni 2020. Deze regeling voor zelfstandige ondernemers met financiële problemen wordt uitgevoerd door gemeenten. Er zijn twee vormen van ondersteuning mogelijk: De gemeente biedt voor maximaal drie maanden inkomensondersteuning tot aan het sociaal minimum en daarnaast kan een lening voor bedrijfskapitaal worden aangevraagd. [Hier](#) vindt u meer informatie.
- Sinds gisteren is er overleg met het ministerie van SZW hoe om te gaan met **arbeidsmigranten** die nog niet naar hun land van herkomst zijn gegaan.
- **Kinderopvang**, dat valt uiteen in twee delen:
 - Sinds de sluiting van scholen en kinderopvanglocaties coördineren gemeenten de noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen. Dit doen zij samen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties, en zij worden daarin ondersteund door de VNG. Zie deze [link](#) voor meer informatie;
 - Er komt opvang, onderwijs en begeleiding van leerlingen voor wie thuis geen veilige basis is. Gemeenten krijgen ook hier een coördinerende rol om te bepalen welke kinderen en jongeren hiervoor in aanmerking komen. Vanzelfsprekend gebeurt dit in overleg met betrokken instanties. Meer informatie is [hier](#) te vinden.

- Wij roepen gemeenten op de aanbieders met wie ze een contract in het **sociaal domein (Jeugdzorg of Wmo)** hebben, te blijven betalen: ook als er een andere of beperkte prestatie kan worden geleverd. Op die manier zorgen we ervoor dat het zorglandschap intact blijft. De VNG is in gesprek met het Rijk over vergoeding door het Rijk van eventuele extra kosten die gemeenten hierbij maken. Zorgverzekeraars hebben eenzelfde soort afspraak met het Rijk.

Gemeenten roepen aanbieders op om creatief om te gaan met **dagopvang en dagbesteding**. Laat die bijvoorbeeld verspreid over de stad plaatsvinden of in kleinere groepen verspreid over de dag; uiteraard binnen de kaders van de RIVM-maatregelen. De VNG is met het ministerie van VWS doende om afspraken voor maatwerk te maken over maatschappelijke opvang en ondersteuning van zeer kwetsbare groepen.

De VNG roept gemeenten op inventief te zijn: bel mensen op, of zoek op een andere manier contact om te horen hoe het met hen gaat en om eenzaamheid tegen te gaan.

- De VNG ondersteunt de oproep van het kabinet aan gemeenten om mee te werken aan de **verruiming van venstertijden** en de openstelling van zelfbedieningsgroothandels voor consumenten. Wij hebben voor deze situatie (en voor andere) modelverordeningen gemaakt voor onze leden, zodat implementatie van besluiten gemakkelijker wordt. Zie deze [link](#) voor meer informatie.
- Wij delen de zorg dat het economisch verkeer niet zou mogen stagneren als gevolg van uitblijvende besluitvorming door gemeenten/gemeenteraden. Dit kan onder meer spelen bij **vergunningverlening** in de bouw. Daarom ondertekende de VNG ook de oproep van de Vereniging van Griffiers en de Nederlandse Vereniging van Raadsleden om elektronische besluitvorming in gemeenteraden mogelijk te maken. Via de reguliere samenwerking met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bezien we onze rol in het mede mogelijk maken van deze vorm van besluiten.

De maatregelen gericht op de bestrijding van het virus worden overigens genomen door de voorzitters van de veiligheidsregio's. Daar houdt de VNG nauw contact mee.

Rol VNG

De VNG speelt een coördinerende rol in de taak die gemeenten hebben het openbaar leven op gang te houden en om mensen bewust te maken van te hanteren gezondheidsregels. Wij doen dat op verschillende manieren:

1. We hebben een webpagina ingericht over het [coronavirus](#) met nieuwsberichten, veelgestelde vragen (FAQ's), publicaties en relevante links. Dit is primair berichtgeving vanuit de VNG naar haar leden. De website www.vng.nl had vorige week ruim 50.000 sessies, dat is 25% meer dan gewoonlijk. In de eerste vier dagen was de corona-pagina goed voor ca 15.000 views. Voorbeelden van veelgestelde vragen zijn:
 - i. Welke maatregelen heeft het kabinet ingesteld om ondernemers in financiële problemen te ondersteunen?
 - ii. Kunnen gemeenten gebruik maken van de regeling Werktijdverkorting?
 - iii. Waar vind ik meer informatie over de noodopvang voor kinderen?
 - iv. Hoe zijn de verantwoordelijkheden verdeeld tussen Rijk, voorzitter veiligheidsregio en lokale burgemeester?

- v. Hoe kunnen gemeenten omgaan met afspraken en contracten van aanbieders in het sociaal domein?
- 2. We hebben een forum over het coronavirus ingesteld. Daar en op enkele andere, bestaande fora, kunnen gemeenten kunnen onderling vragen, ervaringen en voorbeelden uitwisselen. Inmiddels heeft het coronaforum ruim 1.700 leden en dagelijks bijna 1.500 bezoeken.
- 3. We hebben vorige week een ledenbrief verzonden, zie: <https://vng.nl/brieven/gevolgen-uitbraak-coronavirus-voor-gemeenten-en-vng>